

Translokationstale 2010!

Atter en gang lader jeg blikket vandre mod skjulte horisonter en meget tidlig morgen, hvor jeg tænker på jer, blikket vandrer - sjælen vandrer ud over havet, hvor CO₂ og måske en drys Islandsk aske medvirker til en fantastisk purpurrød skær over himmelhvælv og vand, der med et brydes af solens allerførste kys til dagen

Se nu stiger solen

now I think to myself

what a wonderful world,

and please let me know,

that you all make it grow.

Sådan blev det jeres tur – jeg har alt længe vidst, at jeg netop i år vil tale om følelser - feelings, nothing more than feelings – følelser til jer og følelser for jer og på mange måder også for vor egen. Det har været under overvejelse, at holde talen på jysk i særlig respekt for tosprogede. Jeg har derimod i respekt for det engelske sprog og til beskyttelse af jeres sarte sprogfølelser set bort fra den meget teoretiske mulighed - at holde talen på engelsk.

Altså følelser – hvorfor det og hvorfor netop nu. Jeg føler det naturligt at afslutte sekstetten med det vigtigste våben til styring af det, der bliver jeres verden. Jeg har tidligere fra våbenarsenalet fremhævet - evnen til at mærke at livet er fedt - intuitionens kraft - arbejdsglæde og anerkendelse – forventninger - viljen til at ville, og nu følelser, der samlet er ingredienserne til at udfordre og skabe jeres lykkelige og oplevelsesrige Verden.

Vi foregøgler os alle, at vi er så fandens rationelle og at vor emotionelle del kontrolleres af vor fornuft. Vi behøver vist ikke gå længere end til handelen på verdens børser, før vi når frem til den erkendelse af, at fornemmelser og følelser spiller en enorm rolle for kursudviklingen, og at psykologien her er af ganske afgørende betydning. Hvis vi betragter den næsten aktuelle økonomiske krise går sygdomsbehandlingen i lige høj grad på at fjerne den psykologiske del af krisen og at arbejde med de målbare finansielle instrumenter, da alene følelsen af at det går bedre i sig selv mindsker krisen markant.

Beslutninger i det daglige – indrøm det for pokker – de er oftest baserede på følelser. Man taler om mavefornemmelser - sikkert med græsk inspiration. Ja, det er ligefrem blevet moderne at tænke med maven. Hvis tesen om følelsernes magt er korrekt, er det vigtigt, at vi udvikler vore evner til at føle, og at vi styrker vore empatiske evner, så vore slutninger og beslutninger fører os mod et lykkeligt liv, hvad det så end er. Det kommer derfor i mødet mellem mennesker til at handle om, hvem du er og hvem jeg er. Det får mig til at tænke på min barndom:

Derude på heden, hvor sparsomt stod hveden

Derude på heden, hvor sparsomt stod hveden,

går drengen så flittig til sagen,

han hver morgen med solen står op.

Men i træthed på slutning af dagen

han taber sin eneste kop,

og tårer i øjnene står!

Hvordan får han klinket de skår?

Ja, hvordan får han klinket de skår?

Jeg kommer til at tænke på jer, på videnskabelig metode og på Rikke:

I Grækenland skikken var vist i antikken

I Grækenland skikken var vist i antikken

at feste med vinen i kruset,

og at guder har menneskets kår.

Dog det rige siden styrter i gruset

og amfora knustes til skår.

Hvordan mon vi lærdommen får?

Den får vi ved at klinke hvert skår

ja, den får vi ved at klinke hvert skår!

Vores sociale liv på og i periferien af skolen flimrer for mit blik

Eleverne dagligt må arbejde fagligt!

Eleverne dagligt må arbejde fagligt!

Man aser og finder så flammen

man med opgaver er ret så snild!

Men om fredag'n man mødes ved Slammen,

hun er der den sejeste sild,

og pluds'lig den tanke man får:

Hvordan får man klinket det skår?

Ja, hvordan får man klinket det skår?

Det forunderlige sprog og sprogets mangfoldighed slår mig. Der er på mange niveauer en bemærkelsesværdig forskel på en sej bøf og en sej sild.

Følelser er af afgørende betydning i vor daglige omgang med hinanden og vor indbyrdes diskussion af livets forhold. Det er klogt at være opmærksom på, at naboen tænker med maven. Forståelsen herfor gør det muligt at vægte rationelle modargumenter på en sådan måde, at resultatet stræber mod symbiose frem for en elementær besejring. Med alderen vil man lære, at det ikke handler så meget om at få ret som at have ret.

Følelser spiller en stor rolle i det politiske billede. Frygten for det ukendte, frygten for det fremmede understøttes og udnyttes for mig at se fra visse politiske retninger koldt og kynisk. Fremmedhad fremavles under dække af f.eks. fædrelandskærlighed. Jeg er gammel nok til i vort fædreland Danmark at have set, hvordan gårde, virksomheder og i høj grad kongsgårde skiftede ejere ved arrangerede såkaldte fornuftsægteskaber. Nu gør vi danskere et stort nummer ud af at kalde sådanne ægteskaber for tvangsægteskaber for at appellere til danskerens mest primitive følelser. Jeg går

naturligvis, hverken ind for fornufts- eller for tvangsægteskaber, og min opfordring vil være, at I lader følelserne tale ved jeres valg af livsledsagere.

CO₂ og klimaproblemer - facts or feelings. Nok meget af hvert, men mest af det første. Vi havde med politikerne og pressen opbygget så enorme forventninger til klimakonferencen, at det uanset opfyldelsesgrad måtte ende som en hård mavelanding med skuffelse som en fremtrædende følelse. Når man dertil lægger stormagthavernes følsomme forfængelighed og egoisme bliver vor verden let gidsel i stormagters rænkespil. Consensusstanken – den, at alle skal være enige - virker naiv på mig – Platon har for længst indset, at dannelse af en stat kræver afgivelse af dele af den personlige suverænitet. Klimaet er for vigtigt til rænkespil.

Inspiration. Ved årets morgensamlinger har jeg navnlig bemærket mig jeres - altså årets smukke studiners -udfordrende tilbud under indvielsesritualer for nye elever. Det har med årets store kuld af nye lærere fået mig til at overveje at indføre indvielse af vore nye ansatte. Det kunne under alle omstændigheder give spændende nye udfordringer - og give anledning til nye følelser og helt nye kår for følelser. Jeg er sikker på, at I mod passende betaling vil tilbyde jer som instruktører.

En særlig følelse er lykkefølelsen, hvor finder man lykke?

Somewhere over the rainbow!

Nej, ikke helt det er for enden af regnbuen man ser den.

Lykkefølelsen er når man ser sin udkårne komme sig i møde og bruset mærkes i årene – eller er det en mere dyrisk følelse. Lykkefølelsen er når man i eleverne blik ser glæden over en pludselig ny dybere forståelse. Lykkefølelsen er når barnet eller barnebarnet kommer én strålende i møde med 'far har du set..', da føler man blodet boble som champagne. Lykkefølelsen er når du består din eksamen, da er blodet champagne. Lykkefølelsen er en alt rensende følelse, hvor stress og forhøjet blodtryk kommer til kort. Min opfordring skal være: Forær hinanden lykkefølelsen, positiv nærvær og et velment smil er et stort skridt på vejen.

Selvværdsfølelsen – hovsa - nu havde vi det ellers lige så godt. Det handler for mig meget om at være elsket og at have modet til at vise, at man elsker samværet med andre. Det handler om at vise tillid og navnlig om evnen til at modtage tillid. Til selvværd hører kollektivt selvværd. Man skal kunne være stolt af sin egn, tillade sig at være stolt af sin skole. Her hjælper det meget, at vor egn har udviklet sig fra et klynkesamfund til at være et samfund med viljen til at ville. Det hjælper at se en verdensborger som Jonathan Trent sætte Lolland på verdenskortet. Der sker rigtig meget på Lolland i øjeblikket.

Kollektivt selvværd. Mærk det kollektive brus i årene, når vi – altså Danmark – vinder i fodbold for slet ikke at tale tilsvarende frustration, når AGF må forlade superligaen. Apropos den senere tids megen negative tale om den rådne banan. Den giver mig en sur mavefornemmelse – det er utrolig dumt at tale negativt om sig selv – det er den dårligste reklame overhovedet, lad os i stedet bruge den fornuftige

innovative del af hjernen:

Vi har en plan

spis den banan

styrk energien

bevar på Lolland inertien.

Lad i strandengens baljer

bananen nære vore alger.

(Reseppten)

Lad os Lollands ære bære

vi vil her de bedste være.

Lad blot andre stå og glane

mens vi holder højt vor fane!

Vi vil dyrke selvtilliden

både nu såvel som siden.

Her vi vinder klimakampen

op vi holder stadig dampen.

Lollands unge giver gløden,

vi kan sagtens knække nø(d)den.

Jeg er med årene blevet langsommere, så den purpurrøde sol har nu bevæget sig hen over en UV-utryg eftermiddag bagom huset ned gennem et tyndt nærmest violet skylag omkranset af ozonfri turkis himmel i nord og sænket sig i en eksplosion af følsomme røde farver og striber i vest. Nu ser jeg ud over vandet - 3 skibe med et svagt lys lokker ude fra reddet. De kalder på jer og i år også på mig. Hilser os fra fjerne horisonter og kalder os ud til nye ukendte spændende oplevelser. Vi ønsker jer fra skolen en spændende og udfordrende sejlads, hvor også I vil møde bølger, medstrøm og modstrøm på livets vej. Vi ved, at I har styreledskaberne – brug dem. Tak for årene, I gav til os. Styrk jeres selvværd ved at tale pænt om jeres egn og om os, hvor I møder frem. Vore følelser for jer er varme – I har vor tillid! Tag følelser med og lad dem garnere med omtanke, hvor I kommer.

./Lollands unge giver gløden,

vi kan sagtens knække nø(d)den./.

Til lykke!

Vi råber et rungende hurra for Nakskovs HF'ere og STX'ere.

Studerterne længe leve

Hurra, hurra, hurra.

Det lange.